

Uwagi ogólne

Obecnie w Krajowym Rejestrze Odmian prowadzonym przez COBORU w Słupi Wielkiej wpisanych jest 40 odmian owsa jarego, 32 zwyczajnego i 6 nagiego. W województwie pomorskim na rok 2021 na liście odmian zalecanych znalazły się: Bingo, Kozak, Lion, Agent, Refleks i Rambo. W ramach PDO na obszarze naszego województwa założono dwa doświadczenia z owsem w ilości 12 odmian, w PODR w Lubaniu i ZDOO w Wyczechach. Doświadczenia prowadzono na jednym poziomie agrotechnicznym (przeciętnym). Głównym celem prowadzonych pomiarów i obserwacji, na podstawie metodyki opracowanej przez COBORU w Słupi Wielkiej, było określenie plenności, podatności na choroby i stresi abiotyczne poszczególnych odmian w różnych warunkach klimatycznych.

Różnica w terminie siewu w w/w punktach doświadczalnych wynosiła 11 dni, wcześniej założono doświadczenie w Wyczechach (31.03), później w Lubaniu (11.04). Wcześniejszy siew (zaleca się III dekadę marca) sprzyja wytworzeniu bardziej rozbudowanego systemu korzeniowego poprawiającego tolerancję na niedobory wody oraz znaczne wahania temperatur w tym okresie.

Wyniki doświadczeń

Najwyższe plony w ODR w Lubaniu wykazały odmiany: Rambo, Bingo i Gepard, w ZDOO w Wyczechach: Rambo, Refleks i Poker.

Największą masę 1000 nasion posiadały odmiany Agent i Huzar. W ZDOO w Wyczechach zaobserwowano helmintosporiozę, natomiast w PODR w Lubaniu rdzę wieńcową.

Ważnym parametrem owsa jest udział łuski w plonie ziarna u odmian oplewionych. W tym roku najwięcej łuski posiadały odmiany Agent i Panteon.

Ze względu na późniejszy siew w PODR w Lubaniu, późniejsze były także zbiory, pomimo to doświadczenie uznane zostało za udane, podobnie jak w ZDOO Wyczechach.

Tabela 10.1. Owies. Odmiany badane. Rok zbioru: 2021.

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do Krajowego Rejestru Odmian w Polsce	Rok włączenia do LOZ	Adres jednostki zachowującej odmianę, a w przypadku odmiany zagranicznej - pełnomocnika w Polsce
	1	2	3	4
1	Agent	2018	2021	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, 99-307 Strzelce
2	Kozak	2017	2018	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, 99-307 Strzelce
3	Rambo	2020	2021 ^R	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, 99-307 Strzelce
4	Bingo	2009	2011	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, 99-307 Strzelce
5	Lion	2018	2021	Saaten-Union Polska sp. z o.o. ul. Staszewska 70, 62-100 Wągrowiec
6	Refleks	2019	2021	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, 99-307 Strzelce
7	Huzar	2020		DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27, 64-000 Kościan
8	MHR Harem	2020		Małopolska Hodowla Roślin Spółka z o.o. ul. Zbożowa 4, 30-002 Kraków
9	Panteon	2020		Saaten-Union Polska sp. z o.o. ul. Straszewska 70, 62-100 Wągrowiec
10	Poker	2020		DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27, 64-000 Kościan
11	Gepard	2021		Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, 99-307 Strzelce
12	Wulkan	2021		Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR, ul. Główna 20, 99-307 Strzelce

Opracowano na podstawie „Listy odmian roślin rolniczych wpisanych do krajowego rejestru w Polsce” COBORU Słupia Wielka 2021

^R - odmiana wstępnie rekomendowana

Tabela 10.2. Owies. Warunki polowe doświadczeń. Rok zbioru: 2021.

Miejscowość	Lubań*	Wyczechy
Powiat	Kościerzyna	Człuchów
Kompleks rolniczej przydatności gleby	zbożowo - pastewny słaby	żytni bardzo dobry
Klasa bonitacyjna gleby	V	IIIa
pH gleby w KCl	6,0	5,9
Przedplon	ziemniak	rzepak ozimy
Data siewu (dzień, m-c, rok)	11.04.2021	31.03.2021
Obsada nasion (szt/m ²)	500	450
Data zbioru (dzień, m-c, rok)	24.08.2021	12.08.2021
N (kg/ha)	144	100
P ₂ O ₅ (kg/ha)	40	60
K ₂ O (kg/ha)	60	90
Herbicyd (nazwa, dawka/ha)	Chwastox Extra 300 SL 3l	Gold 450 EC 1,2l
Insektycyd (nazwa, dawka/ha)	Sparrow 0,5l	

*Badania finansowane ze środków własnych Samorządu Województwa Pomorskiego

Tabela 10.3. Owies. Wyniki ogólne doświadczeń. Rok zbioru: 2021.

Lp.	Cecha	Lubań*	Wyczechy
1	Termin wiechowania (dzień, m-c, rok)	18.06.2021	18.06.2021
2	Termin dojrzałości woskowej (dzień, m-c, rok)	10.08.2021	26.07.2021
3	Wysokość roślin (cm)	66,8	93,2
4	Wyleganie roślin w fazie dojrzałości młecznej (skala 9°)	9,00	9,00
5	Wyleganie roślin przed zbiorem (skala 9°)	9,00	9,00
6	Mączniak prawdziwy (skala 9°)	9,00	9,00
7	Helminthosporioza (skala 9°)	9,00	7,40
8	Rdza wieńcowa (koronowa) (skala 9°)	7,53	9,00
9	Septorioza liści (skala 9°)	9,00	9,00
10	Masa 1000 ziaren (g)	37,8	55,2
11	Udział łuski (%)	21,1	24,7
12	Średni plon z doświadczenia (dt/ha)	46,1	40,5

Średnie wyniki z doświadczeń

*Badania finansowane ze środków własnych Samorządu Województwa Pomorskiego

Tabela 10.4. Owies. Plon ziarna odmian w miejscowościach (% wzorca). Rok zbioru: 2021.

Lp.	Odmiana	Lubań *	Wyczechy
	Wzorzec (dt/ha)	48,2	41,7
1	Agent	98,7	85,4
2	Kozak	99,2	99,5
3	Rambo	102	115
4	Bingo	109	89,2
5	Lion	90,2	88,3
6	Refleks	94,1	115
7	Huzar	94,1	97,3
8	MHR Harem	71,0	69,3
9	Panteon	99,4	101
10	Poker	95,1	105
11	Gepard	103	103
12	Wulkan	92,7	98,2

Wzorzec 2021: Agent, Kozak, Rambo

*Badania finansowane ze środków własnych Samorządu Województwa Pomorskiego

Tabela 10.5. Owies. Plon ziarna odmian (% wzorca). Lata zbioru: 2021, 2020, 2019.

Lp.	Odmiana	2019	2020	2021	2020-2021	2019-2021
Wzorzec (dt z ha)		68,6	62,4	44,9	53,7	58,6
1	Agent	101	95,0	92,5	93,8	96,2
2	Kozak	98,0	104	99,4	102	101
3	Rambo		100	108	104	
4	Bingo	101	93,0	100	96,5	98,0
5	Lion	96,0	83,0	89,3	86,2	89,4
6	Refleks	102	97,0	104	101	101
7	Huzar		96,0	95,6	95,8	
8	MHR Harem		80,0	70,2	75,1	
9	Panteon		77,0	100	88,5	
10	Poker		89,0	99,5	94,3	
11	Gepard			103		
12	Wulkan			95,3		

Wzorzec 2021: Agent, Kozak, Rambo

Wzorzec 2020: Agent, Kozak, Rambo

Wzorzec 2019: Agent, Bingo, Kozak

Tabela 10.6. Owies. Porażenie odmian przez ważniejsze choroby (skala 9°). Lata zbioru: 2020, 2021.

Lp.	Odmiana	Mączniak		Helmintosporioza		Rdza wieńcowa (Koronowa)		Septorioza liści	
		2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Średnia (skala 9°)		4,50	9,00	6,20	8,30	9,00	8,30	9,00	9,00
1	Agent	6,00	9,00	7,50	8,50	9,00	8,30	9,00	9,00
2	Kozak	5,00	9,00	7,00	8,50	9,00	8,30	9,00	9,00
3	Rambo	5,00	9,00	6,00	8,30	9,00	8,30	9,00	9,00
4	Bingo	7,00	9,00	7,00	8,50	9,00	8,30	9,00	9,00
5	Lion	4,00	9,00	6,50	8,30	9,00	8,00	9,00	9,00
6	Refleks	4,00	9,00	7,00	8,20	9,00	8,00	9,00	9,00
7	Huzar	4,00	9,00	5,00	8,20	9,00	8,30	9,00	9,00
8	MHR Harem	6,00	9,00	6,00	8,00	9,00	8,30	9,00	9,00
9	Panteon	3,00	9,00	5,00	8,30	9,00	8,50	9,00	9,00
10	Poker	3,00	9,00	6,50	7,80	9,00	8,00	9,00	9,00
11	Gepard		9,00		8,30		8,30		9,00
12	Wulkan		9,00		8,50		8,30		9,00

Wzorzec 2020, 2021: Agent, Kozak, Rambo

Skala 9°: 9 – oznacza stan najkorzystniejszy, 1- oznacza stan najmniej korzystny

Tabela 10.7. Owies. Ważniejsze właściwości rolniczo-użytkowe odmian (skala 9°). Lata zbioru: 2020, 2021.

Lp.	Odmiana	Lata badań	Wyleganie (skala 9°)				Wysokość roślin (cm)		Masa 1000 ziaren (g)		Udział łuski (%)	
			w fazie dojrzałości mlecznej		przed zbiorem							
			2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Średnia			6,40	8,90	6,50	7,90	112	80,0	42,4	46,9	23,6	22,4
1	Agent	4 5	6,00	9,00	5,00	8,00	120	80,5	47,3	52,2	22,7	25,2
2	Kozak	5	7,00	8,50	6,00	7,50	109	87,3	42,7	47,6	20,8	22,2
3	Rambo	2	8,00	9,00	7,00	8,00	116	81,2	43,1	48,5	20,4	21,6
4	Bingo	12	7,00	9,00	6,00	8,00	115	77,7	44,5	49,1	19,6	22,0
5	Lion	4	8,00	9,00	7,00	8,00	111	80,5	41,76	48,8	17,7	21,4
6	Refleks	3	6,00	8,50	6,00	7,50	114	81,7	42,9	43,1	26,5	24,0
7	Huzar	2	9,00	9,00	7,70	8,00	118	86,0	41,76	49,9	22,6	24,5
8	MHR Harem	2	7,00	9,00	6,30	8,00	112	74,2	35,64	40,5	23,9	8,3
9	Panteon	2	8,00	9,00	7,00	8,00	104	81,8	43,66	46,7	31,3	33,2
10	Poker	2	8,00	9,00	7,00	7,80	113	76,5	40,3	43,8	31,5	22,5
11	Gepard	1		9,00		7,70		72,7		47,2		23,5
12	Wulkan	1		9,00		8,00		80,0		46,1		25,0

Wzorzec 2020, 2021: Agent, Kozak, Rambo

Skala 9°: 9 – oznacza stan najkorzystniejszy, 1- oznacza stan najmniej korzystny

**Charakterystyka odmian owsa zwyczajnego
wpisanych do Krajowego rejestru w roku 2021**

(Lista Opisowa Odmian Roślin Rolniczych 2021 COBORU mgr. inż. K. Drążkiewicz)

Gepard (d. STH 12318)

Odmiana żółtoziarnista, przeznaczona do uprawy na terenie całego kraju, z wyjątkiem wyżej położonych terenów górskich.

Plon ziarna z łuską duży.

Odporność na rdzę owsa, helmintosporiozę, septoriozę liści – średnia, na mączniaka prawdziwego – dość mała. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin wiechowania i dojrzewania średni.

Udział łuski dość duży, masa 1000 ziaren duża do bardzo dużej, wyrównanie ziaren dobre, gęstość w stanie zsypanym średnia. Zawartość białka mała.

Tolerancja na zakwaszenie przeciętna.

Wulkan (d. STH 11917)

Odmiana żółtoziarnista, przeznaczona do uprawy na terenie całego kraju, z wyjątkiem wyżej położonych terenów górskich.

Plon ziarna z łuską dość duży.

Odporność na mączniaka prawdziwego, rdzę owsa, helmintosporiozę, septoriozę liści – średnia. Rośliny średniej wysokości, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin wiechowania i dojrzewania średni.

Udział łuski dość mały, masa 1000 ziaren dość duża, wyrównanie ziaren dobre, gęstość w stanie zsypanym średnia. Zawartość białka mała.

Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.